

6] לקמן ת. ט. [במד"ר י' א. 1] א. [פ"ג, ד.] ו' י"ל כל הזמנים (ח.א.).

הגהות הב"ח

(6) רש"י ד"ה כ"ג: כי אכל בדורות: (3) שם ד"ה זה היה מעשה כל"ל:

תוס' ישנים

הואה נסיון מי הוא. וא"ת לדידה נמי דלא יליף פרישת פרה מקרא הואה דנפשה מנה ליה וי"ל דגבי פרה ניחא ליה משום דכמה מעלות היו בפרה אבל נאן לא היו מתקנין הואה מלגס: בזאת יצא אהרן. בירושלמי מפרש דהואה פרה מדרגה נמלואים שמוכר נחמת בני אהרן שהיתה נמלואים: ושני תלמידי חכמים. מהו בני אהרן טובים שהיו מן האחר: ח"ש כאשר עשה ביום הזה. מפני ששם נכנסו מוקמיין ליה ארומ הכפורים ללדורות:

טומאה ביוס. שמה אם חקק לאשמו ותראה דס שבעת בראה ונמלא טומא שבעת ימים כמשפט זועל נדה ולא יכול לעמוד ביום הכפורים: זה וזה. כהן דיום הכפורים וכהן דפרה: כל שבעה. ימי הדפשה: מכל הטאות שהיו שם. מכל פרה ופרה היו נותנין קלמ למשמרת מן

האפר בחיל כך שנינו במסכת פרה (פ"ג משנה יא). ואני שמעתי (י) אפר פרה של משה לא כלה: דהואי נמי הואה. צפרישה דמלואים כל ז' דכתיב (ויקרא ט) וזן על אהרן וגו' וכתיב שבעת ימים ימלא את ידם כל ז' עשה להם כחוק יום הראשון: ובמלואים דס. הואה מלואים של דס כדכתיב: דתני ר' חייל כו'. לקמיה בשמעתין מייחיה לה: מעלה בעלמא. צפריה כדלמרחן וציה"כ לכבוד כניסת מתנה שכינה: הניא כווסיה דרבי יוחנן. דיליף ממלואים: כריש לקיש. דיליף מסיני: בזאת. קרא יתירא הוא דללקמן למדרש ביה ודרוש ביה הכי בזאת הסורה האמורה בענין במקום אחר יצא אהרן אל הקדש: מאי היא. בראה ענין: ושמש יום אחד. עבודה שמיני הטולה עליו שנאמר (ויקרא ט) קרב אל המזבח: לאפוקי לדוקים. שהיו משנין עבודת קטורת ויה"כ דללקמן בהניחא לו (דף ג.) שהיו נותנין הקטורת על האש בחזן ואחר כך מכניסים: וכשם שמפרישים. לא מקרא יליף לה אלא מעלה בעלמא: להנכו. ללמדו: אמרת. אמור מעתה: מאי בזאת. לשון נקבה פר ואיל דכתיבי בתריה לאו נקבות הן: שמע מינה. בענין מלואים ופרישה לשון נקבה: כהן גדול קמא. אהרן לנדו כל ימיו אצל (6) דורות הבאים לא תנהוג שלא נאמר אלא אהרן: זה (י) מעשה כו'. כלומר אי אהה יכול לומר ויכסהו להר ולא למשה ואלו ששה ימים הן שהיו מראש חדש שבאו לפני עד יום מתן תורה ואין כאן פרישה כלל למשה שהרי אותן ששה ימים עלה וירד בהשכמה להזהירן על פרישתן מן האשה ומלות הגבלה זאת לא תאמר לפי שזה מעשה היה אחר עשרת הדברות בתחילת ארבעים יום שנכנס למחנה שכינה להיות שם עם ה' לקבל הלוחות ולקמן (4) מפרש מהיכא פשיטא ליה דאחר עשרת הדברות היו ששה ימים הללו: ר"ע אומר. קודם עשרת הדברות היה וששה ימים הללו הם ששה ימים שמראש חדש עד יום מתן תורה ובשביעי קבלום ומשה וכל ישראל עומדים לקבל עשרת הדברות כדלמריין (מכות דף כד.) אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענוס ואחר כך עלה כדי לקבל את הלוחות ולא היה שם פרישה כלל: ויכסהו

למזמאת ביתו אמר ליה ר' יוחנן לריש לקיש בשלמא לדידי דילפינא ממלואים היינו דתניא זה וזה מוזין עליו כל שבעה מכל הטאות שהיו שם דהואי נמי הואה במלואים אלא לדידך דילפת מסיני הואה בסיני מי הואי אמר ליה ולמעמיך מי ניחא במלואים דם הכא מים הא לא קשיא דתני רבי חייל נכנסו מים תחת דם אלא לדידך הואה בסיני מי הואי אמר ליה מעלה בעלמא תניא בוותיה דר' יוחנן יבואת יבא אהרן אל הקדש במה שאמור בענין מאי היא בענין דמלואים ומה אמור בענין דמלואים אהרן פירש שבעה ושמש יום אחד ומשה מסר לו כל שבעה כדי לחנכו בעבודה ואף לדורות כהן גדול פורש שבעה ומשמש יום אחד ושני תלמידי חכמים מתלמידיו של משה לאפוקי צדוקין מוסרין לו כל שבעה כדי לחנכו בעבודה מכאן אמרו שבעת ימים קודם יוה"כ מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פרהדרין וכשם שמפרישין כ"ג כך מפרישין כהן השורף את הפרה ללשכה שעל פני הכירה צפונה מזרחה ואחד זה ואחד זה מוזין עליו כל שבעה מכל הטאות שהיו שם ואם תאמר במלואים דם הכא מים אמרת נכנסו מים תחת דם ואומר כ"כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יוה"כ והאי בזאת מיבעי ליה לגופיה בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה אמרי אי לקרבן לחודיה לימא קרא בזה או באלה מאי בזאת שמעת מינה תרתי מאי ואומר וכי תימא יוה"כ קמא הוא דבעי פרישה כדאשכחן במלואים אבל ביוה"כ דעלמא לא אי נמי כ"ג קמא הוא דבעי פרישה אבל כ"ג בעלמא לא ת"ש כאשר עשה וכו' תניא בוותיה דריש לקיש משה עלה בעגן ונתכסה בעגן ונתקדש בעגן כדי לקבל תורה לישראל בקדושה שנאמר וישכון כבוד ה' על הר סיני זה היה מעשה אחר עשרת הדברות שהיו תחלה לארבעים יום דברי רבי יוסי הגלילי ר"ע אומר וישכון כבוד ה' מראש חודש

תנא צפרק (ז) (הערל) (יבמות דף עז.) דסבירא ליה דלפילו מדלוריי לא הוה צפול יום אלא דטומא מת דכתיב פרישה וצפול יום דשרך דלמי נק"ו מטומא מת א"כ לדידה זועל נדה לא אמי בקל וזומר דליכא למיפך מה לטומא מת שאינו מטומא משכב התחמתו כעליון כזועל נדה ושמה ריב"ז כווסיה צפירא ליה:

נכנסו מים תחת דם. דלאו לגמרי דרשה גמורה היא הא דגמרי ממלואים אלא אסקמכתא בעלמא דעיקר קרא דכאשר עשה ביום הזה יש לפרש דציוס ראשון של ז' ימי המלואים אמר להם כאשר עשה ביום הזה לכה ה' לעשות כל ז' ימי המלואים וכן פרש"י פשוטו צפירוש חומש וכיון דאסקמכתא בעלמא הוא אין לחוש אי אמרינן נכנסו מים תחת דם: הואה בסיני מי הוה. וא"ת והא הוה צפירא הזאת דס דכתי' (שמות מד) ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויש לוומר אותה וזיקה לא הייתה בשביל טהרה שהרי לא על משה לנדו נזק אלא על כל העם אלא דס הצריח הוה דכתיב (שם) הנה דם הצריח אשר כרת ה' עמכם אי נמי ה"ק הואה כל ז' צפירא מי הוה ותימה לי דלקמן צפירקין (דף ט.) אמרינן אחד זה ואחד זה מוזין עליו כל ז' ומסיק דלנד משבת ויש לוומר במלואים הואה כל ז' אצל ביום הכפורים לדורות האחרונים גורו על ההזאה משום שבות ואסורה בשבת ותימה לי דלקמן מפרש ראשון שמה שלישי שני שמה שלישי וכו' ומנה ליה לגמרא דטעמא דרבי מאיר משום חששא לימא משום דגמר ממלואים דהואה הואה כל ז' ושמה רבי יוסי צריחי חגיגה דקאמר הכי לקמן סבירא ליה כריש לקיש דלא גמר ממלואים אלא מעלה בעלמא משום שהיא חששא ראשון דילמא שלישי וכו' אי נמי יש לוומר אפילו מאן דגמר ממלואים סבירא ליה דקרא אסקמכתא בעלמא וא"כ אי לאו דליכא טעמא קלמ לא הוו מנכרי צפן הואה להכי איצטריך לפרושי טעמא: תניא בוותיה דריש לקיש. דרבי יוסי הגלילי ס"ל כווסיה סימיה לי וכרבי יוחנן נמי מי לא תניא הא ר"ע ס"ל כו' יוחנן דלא יליף מסיני וי"ל כבר אייתי לעיל תניא כווסיה דרבי יוחנן דעדיפא מינה דמתניסין סתמא כרבי יוחנן והדר קאמר תניא נמי כווסיה דריש לקיש דליכא תנא דסבר כווסיה אצל סימיה לי מאי קא מייחיה מהא דתניא כווסיה דריש לקיש דילמא רבי יוחנן אמר לך אנה דלמרי אפילו כרבי יוסי הגלילי דעד כאן לא קאמר ר' יוסי הגלילי אלא צפירי ששה הכי הוה אצל לדורות לא גמרינן מינה לוומר דתסגי צפרישת ששה

- 1. בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה: ויקרא טו ג
- 2. כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם: ויקרא ח לד
- 3. וישכון כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן: שמות כד טז

דאיכא תנא דסבר כווסיה אצל סימיה לי מאי קא מייחיה מהא דתניא כווסיה דריש לקיש דילמא רבי יוחנן אמר לך אנה דלמרי אפילו כרבי יוסי הגלילי דעד כאן לא קאמר ר' יוסי הגלילי אלא צפירי ששה הכי הוה אצל לדורות לא גמרינן מינה לוומר דתסגי צפרישת ששה [משה] וכל ישראל עומדים וכו' והיינו כר"ע אלמא כרבי עקיבא דריש ליה לקראי מסתמא משמיה דר' יוחנן רביה אמרה ואף על גב דלא אמרה משמיה דרבי יוחנן אשכחן נמי צפ"פ האשה רבה (יבמות דף עז.) כי האי גוונא אול רבי אלעזר אמר לשמעתיה ולא אמרה משמיה דרבי יוחנן איקפד ר' יוחנן וכו' עד אף ר"א תלמידך יושב ודורש והכל יודעים שמותך היא אם כן רבי יוחנן דריש להו לקראי כר"ע: במקום

זכרתי עשרת הדברות וכל ישראל עומדים לקבל עשרת הדברות כדלמריין (מכות דף כד.) אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענוס ואחר כך עלה כדי לקבל את הלוחות ולא היה שם פרישה כלל: ויכסהו

ימים כמו בסיני כדאמר רש"י אלא נריך פרישה שבעה ימים כמו במלואים וי"ל כיון דאשכחן ר' אלעזר דקאמר דבסמוך ויקרא אל משה [משה] וכל ישראל עומדים וכו' והיינו כר"ע אלמא כרבי עקיבא דריש ליה לקראי מסתמא משמיה דר' יוחנן רביה אמרה ואף על גב דלא אמרה משמיה דרבי יוחנן אשכחן נמי צפ"פ האשה רבה (יבמות דף עז.) כי האי גוונא אול רבי אלעזר אמר לשמעתיה ולא אמרה משמיה דרבי יוחנן איקפד ר' יוחנן וכו' עד אף ר"א תלמידך יושב ודורש והכל יודעים שמותך היא אם כן רבי יוחנן דריש להו לקראי כר"ע: במקום